U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **L. K.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky,** se sídlem nám. Míru 55, Valdice, o žalobě proti nezákonnému zásahu žalované, ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 A 38/2017, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

takto:

I. Krajský soud v Hradci Králové **je povinen** rozhodnout ve věci vedené pod sp. zn. 31A 38/2017 **do 15. 11. 2018.**

II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále též „navrhovatel“) podal žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové dne 28. 8. 2017. Usnesením ze dne 4. 10. 2017, č. j. 31 A 38/2017 - 20, přiznal krajský soud navrhovateli osvobození od soudních poplatků, současně zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce k ochraně jeho práv. Proti tomuto usnesení podal navrhovatel kasační stížnost, která byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 5 As 285/2017 - 11, zamítnuta. Dne 20. 12. 2017 byl spisový materiál Nejvyšším správním soudem vrácen krajskému soudu.

[2] Dne 21. 8. 2018 podal navrhovatel u krajského soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, ve kterém požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil krajskému soudu lhůtu k meritornímu rozhodnutí ve věci, neboť krajský soud již provedl všechny potřebné úkony, kterých je pro rozhodnutí třeba.

[3] Dne 31. 8. 2018 byl návrh postoupen Nejvyššímu správnímu soudu; současně se k němu vyjádřila předsedkyně senátu krajského soudu JUDr. M. J. Uvedla, že věc je sice po procesní stránce připravena k vyřízení, nicméně byť se jedná o věc s režimem přednostního vyřízení, projednává senát přednostní věci, které věci navrhovatele předcházejí, a doposud o nich nebylo meritorně rozhodnuto. Dále upozornila, že žalobce žalobami podanými ve

věcech sp. zn. 31 A 30/2017, 31 A 38/2017 a 31 A 44/2017, napadá rozhodnutí ředitele žalované, kterými mu byla uložena povinnost uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody za příslušná období (vždy za jeden měsíc v částce 1500 Kč). Žalobce nijak nezpochybňuje stanovenou částku úhrad, argumentuje pouze tím, že „srážka z přijatých peněz" je způsobem výkonu rozhodnutí, který zákon nezná. Namítá také, že byla provedena dříve, než se rozhodnutí ředitele věznice stalo vykonatelným, a bez toho, že by bylo vydáno rozhodnutí o výkonu rozhodnutí (exekuci). Předsedkyně senátu poukázala také na to, že Mgr. T. B., který je soudcem zpravodajem v dané věci, je rovněž samosoudcem vyřizujícím agendu žalob ve věcech mezinárodní ochrany, což je také přednostní agenda. Současně upozornila, že se senát 31 A bude v období od 10. 10. 2018 do 8. 11. 2018 zabývat žalobami ve věcech volebních.

[4] Návrh je důvodný.

[5] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[6] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu krajského soudu dospěl k závěru, že soud se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Nelze rovněž pominout, že po určitou dobu krajský soud nemohl v řízení dále pokračovat, neboť probíhalo z podnětu navrhovatele řízení před Nejvyšším správním soudem.

[7] Při posouzení návrhu je třeba brát v potaz jednak skutečnost, že se jedná o věc spadající pod § 56 odst. 3 s. ř. s., jakož i fakt, že od 20. 12. 2017 má krajský soud k dispozici zpět soudní spis a nic mu nebrání v řízení pokračovat, neboť již byly učiněny všechny potřebné procesní úkony, soud má rovněž k dispozici i vyjádření žalované. Nejvyšší správní soud proto musel zvažovat, zda stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, v dané věci, která má přednostní režim, a stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahu v řízení.

[8] Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají". To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu.

[9] Nejvyšší správní soud shledal v projednávané věci délku řízení před krajským soudem z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod již za nepřiměřenou, vyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[10] Nejvyšší správní soud již několikráte uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí, ale ani vytížeností jednotlivých soudců. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/ 07 a další).

[11] Nejvyšší správní soud si je vědom své judikatury ve věcech rozhodování dle § 174a zákona o soudech a soudcích, v níž mimo jiné též poukazuje na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). V těchto dimenzích rozhoduje Nejvyšší správní soud ve věcech, které nemají přednostní režim. Nejvyšší správní soud však na stranu druhou nemůže posuzovat touto optikou paušálně všechny případy, a musí zohledňovat všechny okolnosti posuzovaného případu; v nyní posuzované věci tedy především fakt, že se jedná o věc s přednostním režimem, jakož i fakt, že krajský soud od 5. 12. 2017, kdy mu byl spis vrácen, neučinil žádný úkon a stav řízení odůvodnil výlučně organizačními či personálními překážkami na straně soudu. Poukaz krajského soudu na nevyřízené věci příslušného senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání žaloby navrhovatele, vytíženost soudce zpravodaje a jiné organizační překážky bránící rozhodnutí ve věci, nemohou obstát. Nejvyšší správní soud při stanovení lhůty bral v potaz rovněž skutečnost, že navrhovatel požaduje nařízení ústního jednání.

[12] Kritériem zmíněným v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích je rovněž složitost věci. Jak vyplývá i z vyjádření předsedkyně senátu krajského soudu, jde o věc, která svou složitostí nepřekračuje běžnou úroveň složitosti věcí řešených ve správním soudnictví.

[13] Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné

náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu